

Lek. Mikołaj Danko

ROZPRAWA DOKTORSKA : Wpływ mieszanki żywieniowej o zwiększonej zawartości kwasów tłuszczowych omega-3 na funkcję wątroby u dzieci pozostających na przewlekłym żywieniu pozajelitowym

STRESZCZENIE

Cel pracy: Ocena skuteczności mieszanki dwóch emulsji lipidowych ze zwiększoną zawartością oleju rybiego w leczeniu cholestazy u dzieci przewlekłe żywionych pozajelitowo.

Materiał i metody: U 40 pacjentów w wieku od 1 miesiący do 16 lat i 8 miesięcy (mediana 18 m-cy), pozostających w programie domowego żywienia pozajelitowego, u których obserwowano pogorszenie czynności wątroby (podwyższone stężenie bilirubiny lub/i enzymów wątrobowych), zastosowano w mieszankach żywieniowych emulsję tłuszczową zawierającą olej sojowy, oliwę z oliwek, średniołańcuchowe kwasy tłuszczowe i olej rybi (20% SmofLipid Fresenius Kabi®) z dodatkiem emulsji tłuszczowej opartej wyłącznie na oleju rybim (10% Omegaven Fresenius Kabi®), tak aby zawartość tego ostatniego przekraczała 0,5g/kg masy ciała. Czas stosowania mieszanki emulsji tłuszczowych wynosił od 28 do 198 dni (mediana 130 dni). Do analizy statystycznej wyników badań laboratoryjnych uzyskanych na wizytach kontrolnych wykorzystano test Wilcoxon, test Manna-Whitneya i test korelacji rang Spearmana.

Wyniki: W trakcie stosowania mieszanki emulsji lipidowych u większości pacjentów obserwowano znaczące obniżenie poziomu bilirubiny całkowitej (mediana 1,26 vs 0,7 mg% p= 0,0004) i związanej (0,48 vs 0,38 mg% p= 0,007). Aktywność enzymów wątrobowych również istotnie się obniżyła (mediana AST 90,5 vs 59 IU/l p=0,00005; ALT 85 vs 64,5 IU/l p =0,000009). U 11 dzieci poziom bilirubin i/lub enzymów wątrobowych wzrósł lub nie uległ zmianie, byli to pacjenci u których czas stosowania żywienia pozajelitowego przed rozpoczęciem badania był zdecydowanie dłuższy niż w pozostałej grupie.

Wnioski: Wydaje się, że dodanie do emulsji lipidowej zawierającej olej sojowy, oliwę z oliwek, średniołańcuchowe kwasy tłuszczowe i olej rybi (20% SmofLipid) preparatu opartego wyłącznie na oleju rybim (10% Omegaven), wpływa na poprawę czynności wątroby u dzieci z cholestazą, przewlekłe żywionych pozajelitowo.